

Tale på "World Conference" av "The Associated Country Women of the World", i Oslo (Sjølyst) fredag 13. august 1971

Det er med glede jeg hilser denne kongress av kvinner fra store deler av verden. Dere kommer fra alle de typer av land som finnes i vår tid. Rundt i verden er det samfunnssystemer som er høyst ulike i økonomisk og sosial struktur og i politiske forhold. Så vel i geografisk utstrekning som i folketail er det alle varianter. Noen er små land med begrenset innflytelse. Noen er store med særlig ansvar for utviklingen i verden som helhet. En del land er meget høyt utviklet i økonomi og teknologi. Mange andre har så vidt trådt over terskelen til den moderne industrielle utviklingen.

Likevel har dere mange ting felles. Landene har forskjellig økonomisk utviklingstrinn, sosiale forhold og politiske systemer. Men de er alle inne i en tid av store forandringer og omforminger. Nedarvede samfunnsforhold er i oppløsning. I de enkelte land skjer det endringer i maktforholdene. På stadig bredere felter utvikler landene de økonomiske og sosiale forbindelser med hverandre.

Disse tidens dyptgående forandringer virker sterkest i områder som ennå er mest preget av tidligere samfunnsformer. Der er spenningsforholdet mellom det gamle og det nye størst og mest følbart. Derfor er det mye usikkerhet og uro både i landdistriktene i de industrialiserte land, og i de mange utviklingsland som i det vesentlige er preget av enkle jordbruksforhold.

For de enkelte land og enkelte mennesker kan det være vanskelig å danne seg et klart bilde av hva forandringene vil føre til. Det eneste faste synes å være de raske omveltninger i overleverte forhold. La oss i en slik tid ikke glemme at det er gjennom forandringer verden blir bedre å leve i. Verken fred eller trygghet

vil være sikret ved en fastholden av fortidens forhold og former. Dette gjelder særlig i forholdet mellom nasjonene, hvor vår tid stiller så mange nye krav til det fredelige samarbeides omfang og former.

For de fleste utviklingsland fortøner denne situasjon seg mest dramatisk. De er utålmodige i sitt strev for folkenes frigjøring fra nød, sult og utrygghet. Deres første store oppgave er å sikre seg slike levekår at deres politiske frihet får et reelt innhold. Regulering av folkeveksten og økt produksjon av mat er de mest påtrengende problemer.

Den økonomiske vekst fremmes ved ny teknikk og bedre utdanning. Næringsgrunnlag og bosetting forandrer seg. Økonomisk og sosial frigjøring kommer ofte i konflikt med den tilvante sosiale orden.

For de industrielt utviklede land er deres første problem ikke lenger å verne folk fra nød og fattigdom. Deres materielle levestandard har de siste par tiår økt raskere enn noen gang før i historien. Men også i disse land fører veksten til dyptgående forandringer i næringsgrunnlag og bosetting. Igjen blir påkjenningen sterkest for folkegrupper som hittil har levd i de mest tradisjonspregede områder. Tilvante leveforhold omformes, og folk kommer på flyttefot etter en ny tilværelse. Det blir en sentral oppgave å forene den økonomiske veksten med velferd og trivsel. De industrialiserte land har et særlig ansvar for å styre sin økonomiske utvikling på en måte som både trykker deres egne folk og som samtidig skaper økte muligheter for økonomisk framgang for de mindre privilegerte folk rundt i verden.

Jordbruk, fiske og fangst er menneskenes gamle næringsgrunnlag, og mennesker i disse virksomheter får særlig føle de strukturelle forandringer i moderne økonomi. De gamle næringer tar selv i bruk ny teknikk og nye metoder, og utvikler nye produkter. Det fører til sterkt økt produksjonsevne og til mindre sysselsetting.

Alt etter sin økonomiske utviklingsgrad blir landene preget av sterkt redusert sysselsetting i de gamle næringer, vekst og senere stabilisering av sysselsettingen i industrien, og stadig sterkere vekst i serviceyrkene: Utdanning, helsestell, administrasjon, distribusjon osv. Den hurtige omforming i denne retning stiller både stater og mennesker overfor store problemer. Bygdesamfunnet og kvinnene lever midt oppe i dette. Det stiller som en stor samfunnsoppgave å forme livskraftige bygdesamfunn, som kan overleve omveltningene.

Den moderne samfunnsutviklingen stiller store krav til kvinnene, ikke minst til husmødrene - både i bygder og byer. Trivsel og trygghet begynner i familien. Her stilles det kanskje urimelige krav til husmoren, som står sentralt i hverdagens lille samfunn. Arbeidet som husmor og mor krever kunnskaper og evner. Samtidig vil hun som mor møte spenningene mellom generasjonene i dagens samfunn. Og kvinnens egen stilling i hjem og samfunn rystes av spørsmål og tvil. Også dette trekkes naturlig inn i tidens tilstand av hurtige og dyptgående forandringer.

I en slik tid er jeg overbevist om at kvinnenes egne organisasjoner har større oppgaver enn noen gang før. Samfunnets utvikling kan ikke overlates alene til regjeringer og til mennenes organisasjoner. Denne kongressen skal behandle tidens problemer slik de ser ut for kvinner som er knyttet i første rekke til de gamle næringer og til familien. Fra dette utgangspunkt skal dere være med å løse tidens oppgaver i de høyst ulike samfunn dere representerer.

Dette er en meget nyttig kombinasjon. Samtidig som deres røst høres i alle de representerte land, trer dere her sammen i en form som fremmer internasjonal forståelse og vennskap. Fred og vennskap er en livsbetingelse for menneskehetens framtid.

Sørg for at deres stemme blir hørt over hele verden. La kongressen reise et banner for kvinners

innsats i eget land og i internasjonalt arbeid. Den bør manifestere at ulike verdinormer og samfunnsformer ikke må stenge for fredelig og aktivt globalt samarbeide. Vi må ikke la oss lamme av forandringenes ulemper. Bygdesamfunnet befries for den slitets trelldom som knuget våre forfedre. Utviklingen gir også muligheter som aldri før. Ved felles evner og felles innsats skal vi forme den nye verden. I denne forjettende oppgave har kongressen sitt ansvar og sin gjerning.

Jeg har den ære å erklære den 13. treårige kongressen av "Internasjonalt forbund for bondekvinner og husmødre" for åpnet.